

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ
ԴԱՇԽԻՆԿ
ՊԱՐԻՅԵՐԻ
ՍՈՒՆԻՔԻ
ՍՈՒՆԻՔԻ
ՍՈՒՆԻՔԻ

TACHINK.
JOURNAL ARMÉNIEN
QUOTIDIEN POLITIQUE & LITTÉRAIRE
Imprimerie Mamourian
SMYRNE

10 ՓԱՐԱ

ԴԱՇԽԻՆԿ

ՕՐԱԹԵՐԹ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԵՒ ԳՐԱԿԱՆ

ԲԱՆԴԱՆՈՒՄԻՆԵՐԻՆ

	ՏՐԳ.	ՎԵՃ.	ՇՈՒ.
ԻԶՄԻՐ	80	4022	20
ՊՕԼԻՍ ԵՒ ԳՐԱԿԱՆ	80	40	222
ԱՐՏԱՍԱՀԱՆ	25	13	ՓՐ.

Նամակներ պէտք է ուղարկել իմ քաղաք. «ԴԱՇԽԻՆԿ»
Հ. ՄԱՄՈՐԻԱՆԻՆԵՐԻՆ - ԻԶՄԻՐ

Journal Arménien «TACHINK»
Rédacteur - Directeur
HRAND MAMOURIAN - SMYRNE

10 ՓԱՐԱ

Կացութեան Դիմաց

«Օսմ. բանակը կը յառաջանայ՝ առանց ընդդիմութեան»։ — Ահա վերջին սա երեք-չորս օրերու հետագայութեանը և լրագրութեանը բերանը, Գիտէիք որ Բ. Դուռը, Պուլկարա կանկաւարութեան Հէլլենո-Սերպ միութեան հետ, և վերջերս ալ Ռուսական յանկարծական թատերաբեմին վրայ Երևանէն վերջ, ներկայացած առիթներէն օգտուելու համար, առանց ժամանակ տալու Պուլկարայ, վերջնագիր մը տուաւ սպանացիին, որպէսզի անմիջապէս պարզէ ինքու-Միտիայէն անդին իր սահմաններուն մէջ գտնուող պուլկարական զինուորները և քաղաք մը հողերէն։

Գիտէիք որ Չաթիւմայի և Պուլկարի Օսմ. սպաններուն և զօրաց անմիջապէս կազմ ու պատրաստ գտնուելու ու ալի գտնաւորութեան զինուորները ի վիճակի ըլլալուն հրամանագիրն ելած էր, Գիտէիք նոյնպէս այն հապճեպով տեսնուած պատրաստութիւնները, որ անգլիական յայտեր տեսնող գործուէնութեամբ մը՝ գրաստներու, սայլերու և այլ և այլ պատերազմական պատրաստութիւններու վերաբերեալ առաքուեալներով, Բայց այդ ամենը կը կարծէիք եղած ըլլալ միմիայն մեր ճիշդ թշնամին մեր նոր գծուած սահմաններուն մէջէն վանելու, և առ առաւելն պատերազմական տուգանքին հաւանականութիւնը մեր վրայէն նետելու համար իբր զիւստիական դարձուածք մը և բլան մը՝ քանի որ պատերազմութիւնները իրենց ոտքով մեզի կը ներկայանային ու պէտք էր անոնցմէ օգտուել, և ո՛չ թէ նոր ու փորձանաւոր պատերազմ մը մէջ մտնել։

Պուլկարի Բ. Դուռն վերջնագիրն տեղի տալով անմիջապէս քաղաքէն Երևան-Միտիայէն անդին, պարպեց Ռուսաստան, Զօրուն, Մակարան և այն լոր վայրերը որոնք, չես գիտեր զեռ ինչ անհասկնալի դիտաւորութիւններով, իր ձեռքը կը պահէր Լճուտնի խաղաղութեան նախապէս պայմաններու ստորագրումէն վերջ և առաւ կերպարանք մը որ այլևս Ռուսքիոյ զէմ թշնամական լոր տէր հեռու էր, քանի որ իր զէմն ելած էին երկկի իր զինակիցները։

Պուլկարիոյ բռնած այս դիրքը արդէն ինքնին կոտորեալ հաշտութեան ապացոյց մըն էր Ռուսքիոյ հետ, նոյն իսկ խաղաղութեան հիմնական դաշնագրին կնքումին հանգէպ շատ բան խոստացող և զինուորներ ընդդէմ կը կրնայինք վստահ ըլլալ թէ Պուլկարիոյ երբեմնի խիստ պահանջատէրութիւններն ու յոյսերունքները Ռուսքիոյ համար արժէքէն զուրկ և նոյն իսկ մեծամեծ զինուորներու ալ պատրաստակամութիւններ կրնայինք ենթադրել տալ։ Մինչ անդին Ռուսքիոյ թշնամներէն Հէլլեններն ու մասամբ ալ Սերպներն ու միայն Ռուսքիոյ զէմ սպանացիին կեցուածք, այն հաշտութեան նախագիծ պայմաններն անգամ զեռ ստորագրած չըլլալով, անոնց մեզի հետ ունեցած ապագայ վերաբերութիւնները անորոշ կը մնային։

Պալքանեան պատերազմներու նոր ստացած վիճակը յեղափարծ քաղաքականութեան մը փոխարինեց Ռուսքիոյ զիւստիական յիշատակը, որ որչափ ալ մեզի համար մութ ըլլայ, ունի սակայն քննադատելի բնորոշ կողմեր։ Ռուսքիոյ քաղաքականութիւնը յանկարծ Յունաստանի կողմը կը դառնայ՝ անոր տարած քանի մը յաղթանակներուն հետեւեօք և բացարձակապէս զէմ կեցի Պուլկարիոյ։

Թուրքիա Պուլկարիոյ զէմ կը քալէ յայտը, որովհետեւ Հէլլենները իրենց կը խոստանան Էտիրնէն եթէ ոչ իրեն վերադարձնել, գտնէ զայն ընկու համար Ռուսքիոյ գերիշխանութեան տակ տղատ քաղաք մը, այն Էտիրնէն, որուն գրուածին համար Հէլլենները նուազ թուրքեր չի կոտորեցին քան պուլկարները և նուազ օւլտատանքներ չի թափեցին։

Էտիրնէն վերջին օրերուն մէջ Սէլանիկէն յիսուն հազարնոց Հէլլեն բանակ մը Պուլկարականին օժանդակութեան հասցնելով, Կերեի թէ Յունաստանի կողմէն Էտիրնէն մասին Ռուսքիոյ եղած նորանոր ոսկեզօծ խոստումները Օսմանեան զիւստագիտական չըլանակները յաջողքն են մարտեցնել և Ռուսքիոյ երկկուսան պատմութիւնը իրեն մոռցնել տալ։ Ինչ ալ զիւստ խաղաղութիւնը կը քալէ։

Հիմա Ռուսքիոյ ամէն կողմերէն ըստուող աղաղակն է՝ «Դէպի Էտիրնէն»։ Բայց ինչո՞ւ և ոչ զէպի Սէլանիկ, Եթէ Էտիրնէն Ռուսքիոյ երբեմնի նպատակը եղող հողամասերուն թագուհին էր, միթէ նուազ զլիսոյ մըն է Նգէականի ամենէն տիրական և ամենէն հոյակապ քաղաքներէն Սէլանիկը, ինչո՞ւ ուրեմն զէպի Էտիրնէն, և ոչ թէ միեւնոյն ժամանակ զէպի Սէլանիկ ալ։ Պատերազմը պատերազմ է, եթէ պիտի ընենք, ընենք թէ Պուլկարին և թէ՛ Հէլլենին զէմ միանգամայն, քանի որ անոնք իրար կ'արժեն։ Էտիրնէն ճամբաները որչափ հիմա բաց են Օսմանեան զօրաց առջև, նոյնչափ բաց են Սէլանիկի ճամբաներն ալ։

Բայց ինչո՞ւ է զիտնալ թէ Օսմ. Կանկաւարութիւնը լըջօրէն և վերջնապէս վճռած է պատերազմել, Ահա գիտնալու կարեւոր կէտեր։

Նախարարական անվերջանալի խորհրդակցութիւնները վերջ չի գտան զեռ այս մասին և վճիռ մը չարձակուեցաւ պաշտօնական պատերազմ մը յայտարարուած ըլլալուն։ Մինչ ամէն օր, ամէն կողմէ մեր գործի վրայ եղող Հեռագրական Գործակալութիւնները և նոյնչափ պոչ պողաղ օսմանեան թերթերը օգտողորդ և երկակայական պատերազմի մը և օսմանեան զօրաց յաղթական լուրերը կը բերեն մեզ. ամէն օր կը կարդանք. «Օսմանեան լաւանկը կը յառաջանայ» սուանց ընդդիմութեան։

Բայց ո՞ր կը յառաջանայ, ինչ գրաւեց, և որո՞ւ զէմ են այդ յառաջխաղացումները։ Ահա՛ ինչ որ կ'անդիտանաք։

Իրականութեան մէջ առաջիկա տեսնուածը Պուլկարիոյ հեռացումն է մեր վերջին սահմաններէն։ Բայց «Էտիրնէն» ալ կը պարպեն եղբի պուլկաները, օսմանեան բանակը զէպի Էտիրնէն ալ կը քալէ եղբի, ասանկ անհիմն լուրեր տարածելով, մանաւանդ Օսմ. մամուլին համար մեծագոյն ամօթ մըն է։ Փափաքիլը բաւական չէ. կարող ալ զգալու է մարդինքզինքը, և նոյնապէս հողերը ալ մեզի ետ չեն տուել, ասիկա լաւ գիտնալու ենք և ըստ այնմ չարժեքու ենք. առանց անգամ մըն ալ ի գուր արիւն թափելու իսկ լայնգութեան մասնուելու։

Բաւական չէ մեր կամելը և նոյն իսկ լաւագոյն կերպով պատրաստուելը. քիչ մըն ալ այս մասին մեծ պետութեանց կարծիքին դիմելու ենք, և ասոր համար բաւական ըլլալ կը կարծենք Սեր Է. Կրէյի սա խօսքերը ինչեցնել և անոր համեմատ ճամբայ ելլել։

«Եթէ այս անգամ ալ Ռուսքիա իր քիթը մէջ խօթէ և Միտիա Էրուէն անդին անցնի ուզէ, նոր սիւնփոխներու պիտի հանդիպին»։ Ու ասիկա հասկցողին համար չափ բան ըսել է արդէն։

Ուրեմն ո՞ր կուզեն զրկել այս անգամ ալ մեր տաք գլուխ զիւստները և չովէն թերթերը Օսմ. բանակը մղելով զէպի անկարելին։ Միթէ՞ նոր խարակենք որո՞ւ ու նորանոր ժառերու բաղնիսէն։ Ոչ Պուլկարիոյ յայտերուն պարտութիւններէն խաղաղութեան ենք, ոչ Հէլլենական հրահրումներէն ու հրապոյններէն տարուելու ենք և ոչ ալ վեցմեծ պետութեանց չէզոքութեան օգտուելու ուզելով մենք մեզ նետելու ենք այս անկարելի պատերազմին մէջ։ Վաղը կրնայ այդ չէզոքութիւնը յաւիտենական չըլլալ, վաղը կրնայ զիւստ մտայն հեղինակաւ կասկածելի քաղաքականութիւնը մինչ իր երեսը դարձնել և Պալքանի վրայ յայտը իրար բոցբոցող կռուականները վաղը կրնան իրարու օձիկ թողուլ և մեր կողորդին փաթեթել։

Զգո՛ւ ըլլանք, կուժը մեր գլուխն չի կոտրեն...

Ա.Լ.Օ

ՀԱՅԵԼԻՒՆ ՄԷՋ

Բարենորոգումներն սկսան քաղաքիս մէջ։

Աղբահաւաքները վերէն վար հասն կտաւէ կամ չուլէ չապկներ հագնելու սկսած են մէկ երկու օրէ ի վեր, այնպէս որ առաջին անգամ տեսնուելու յանկարծ սարսուռ մը զգացի որովհետեւ կարծեցի թէ յիմարանոցէն փախած վտանգաւոր խնդրեր են, որոնց բռնապալկ (camisole de force) հագցուցած թէն, բայց յաջորդած են փախչել, իրենց շղթաները կ'աւերելով...

Բայց ոչ, ենթացողութեան հետ վախը ինծի մնաց և հասկցայ թէ՛ բարենորոգում մըն էր պարզապէս եղածը, յօգուտ քաղաքին՝ առողջապահական սեռակցողով...

Գովելի կ'զտնեմ մեր նոր քաղաքապետին ճիշդին օգտակար հանդիսանալու համար, սակայն անոնք պէտք է ալ աւելի նպատակաւորմամբ ըլլան ու գոհացում տան ժողովուրդի փափաքներուն։

Ինչ օգուտ կուենայ աղբահաւաքներուն չապկ հագնելու երբ քիթը բերելով աւելածուն օր ցերեկով կ'աւել ու փչիլի ամպ մը կ'հանէ մթնոլորտին մէջ, ուսկից պարտաւոր ըլլաւ անցնելու կուշտ ու կուշտ չնչիւով, ինչ օգուտ կուենայ առողջապահիկ միջոցներու կիսկատար կիրարկումը, երբ ամեն դռներէ անցորդներու զլխէն վար գորգերուն փոշիներ կ'ջնկեն և դոյրելով աղտոտ ջուրեր կ'թափեն...

Անոնք չափ չուտով կարգադրուելիք խնդիրներ են, բաւ է որ քիչիկ մը կամք ունենան քաղաքապետական պաշտօնիս ներքը, քաղաքապետին արգիլելով տան տիկնիկներու, իրենց սպասուհիներու միջոցաւ չապկաւելու օդը և անախորժ լազանքներու չմատնելու անցորդները...

Բայց ներկայ տաքնապալից պարագաներու մէջ, երբ կ'պատրաստուինք պատերազմը վերսկսելու և Էտիրնէն ետ առնել, պիտի առարկէք թէ՛ ժամանակը չէ այդ տեսակ նուրբ խնդիրներով զբաղելու, որոնք երրորդական, չորրորդական ստատուան հրատապ խնդիրներու... այս շատ ճիշդ է, բայց կ'խորհիմ թէ՛ այդ աղբահաւաքներու համազգեստը, որ ինչպէս

ըսի ճիշդ յիմարանոցէ փախչող խնդրերու կ'անհնգնէ զանոնք, շատ աւելի պիտի վայելէր մեր կարգ մը չովէն թուրք հրապարակագիրներուն, քան այդ խնդրագողուրկ աղբահաւաքներուն, որոց միակ յանցանքն աղբատուութիւնն և պտտաւ մը չոր հաց գտնելու հնաւուքն է, մինչ անդին ունինք այնպիսի անհատներ և մտաւարականներ, որոնք իբրեւ թէ ժողովուրդի ուղղութիւն տալու փափուկ պաշտօն են ստանձնել, մինչ իրականին մէջ սովորական մահկանացուներէն զանազանուելու համար, եթէ որոշեն աղբահաւաքներու համազգեստն իւրացնել, ամենամեծ ծառայութիւնն ըրած պիտի ըլլան՝ իրենց պատկանած հասարակութեան, որ ամենայն դիւրութեամբ պիտի կրնայ զանոնք ճանչնալ ու զանոնք իրենց բուն արժէքով գնահատել...

ՆՍ

ԱՍՄԱՎԵՐՁԻ ՀԱՆԴԵՍԸ ԱՌԱՋՆՈՐԴ Ս. ՀՕՐ ՃԱՌԸ

(Շար. երեկի թիւին եւ վերջ)

Գալով Մեսրոպեան վարժարանին, ուրախ ենք յայտարարելու որ այս յարկն ևս կրցանք վերապէս օժտել իր պատօնին կատարեալ ձեռնաստութիւնն ունեցող և իր նրկարամեայ փորձառութիւնը Պուլկարի ամենէն բարձր վարժարանին վարժութեան մէջ ստացող կարողագոյն տեսուչով մը։ Սա պիտի մաղթէի որ մեր բոլոր ազգային վարժարանները բախտն ունենային օժտուած ըլլալու ասանկ տեսուչով մը և ասանկ տեսուչով մը։ Մեսրոպեան վարժարանը այս տարի ունեցաւ խիստ աշխատ և կարեւորագոյն փոփոխութիւններ։ Տօրէն Բարոնական Է. Բ., որ Իզմիրեցուց այնքան զոհողութեամբ պաշտօնի կոչուած էր, առաջին վայրկեանէն արժեցուց և արդարացուց իր վրայ դրուած յոյսերը, պատրաստուելով խնամեալ ուսումնական ծրագիր մը և ներքին կանոնագիր մը, զորս Ուսումն. Խորհուրդը գնահատութեամբ վաւերացուց։ Ներքին կանոնագրով զարդեցն ներս ամէն օրի պարտականութիւններն ու իրաւունքները կէտ առ կէտ կը ճշգրտէ։ Ուսումնական ծրագրով վարժարանը կը ստանայ որով ուղղութիւն մը և որոշ նպատակ մը։ Սոյն ծրագրով վարժարանը կը բարձրանայ եթեմամայ խառտի աստիճանին և միևնոյն ատեն բարձրագոյն նախակրթարանի աստիճանին՝ հետեւալ բաժանումներով։

Ա. Տարական նախակրթարան, որ ունի 6 տարի, 3 դասընթացքով, 1 Տարական դասընթացք (երկու տարի), 2 միջին դասընթացք (երկու տարի) 3 բարձրագոյն դասընթացք (երկու տարի)։

Բ. Բարձրագոյն նախակրթարան, որ լրացուցիչ դասընթացք անունով ունի երեք տարի։ Իսկ պետական ծրագրի համաձայն Մեսրոպեան վարժարանի Ա. և Բ. դասարանները կը համապատասխանեն պիլինցի և իլինցի իսլամականներու, Գ. Դ. Ե. դասարանները պիլինցի, իլինցի վէ իւ չիւնցի ընդշտիներու, Զ. Է. Ը. Թ. դասարանները պիլինցի, իլինցի, իւ չիւնցի վէ տօթօթիներ իսլամականներու։ Ծրագրի սոյն բաժանումներով Մեսրոպեան վարժարանին մէջ կիրաւորուին թէ ազգային և թէ պետական նպատակները, և չըլանաւարտ երիտասարդը ստացած ըլլալով ազգ. բարձր. նախակրթութիւն, իր 7 ամեայ խառտի չըլանաւարտ իւրաւունք կ'ունենայ նաև ընդունուելու

պետական կամ օտար համալսարանի Այս քրեական գործը դրանք համար այս տարի քաղաքի ոչ մի տրեզոր գրեթե անտեսմամբ էր Այս կարեւորագոյն ձեռքի ուսուցչական կոչւելուց Տիար Հայկ Մարտիրոսյան համալսարանական երկրորդ, որ կարծ ժամանակի մէջ գիտութեան սէրը ներշնչեց տղոց և ձեռք բերում ամէն ակնկալութիւն վեր արդիւնք մը: Վարժարանին մէջ հաստատուեցաւ գիտական աշխատանքը մը որ տղաք կանոնաւորապէս փորձառական վարժութիւններ կատարեցին, նոյնպէս զանազան առիթներու մէջ, իրենց ուսուցչին առաջնորդութեամբ այցելեցին քանիցս քաղաքիս առաջնակարգ ֆիզիոլոգիս Պ. Արեւիկոյանին ձոն աշխատանքը, ինչպէս և Ամբիկոյան վարժարանի գիտական աշխատանքը, որ ներկայ զբաղուեցան շատ մը փորձերու և բացաւ տրուեցան:

Վարժարանին մէջ ուժ տրուեցաւ նաև Ֆրանսերէնի և թուրքերէնի և աւանդ ունեցան պարսկերէնի և արաբերէնի նախադասութիւնք, նկատելով որ պետական համալսարաններու մէջ յաջողուեալ համար անհրաժեշտ են այդ լեզուաց գոնէ նախ նախնական ծանօթութիւնք:

Գլխաւորաբար ուժ տրուեցաւ նաև մարմնամարզի և գեղարուեստի ձեռքի, նկատելով որ միայն միտքը զօրացնել չի բաւեր, այլ նոր համեմատութեամբ պէտք է զօրացնել նաև մարմինը և ազնուօրէն ճաշակը, որու առաջնակարգ կարեւորութիւն կուտան արդէն բոլոր քաղաքակրթ երկրներու վարժարաններու Այս տեսակետով գլխաւորին են աշխատութիւնները նկարչութեան, երաժշտութեան և մարզանքի ուսուցչաց, որոնք պէտք է խոստովանել չեն բաւականաւոր իրենց համար նշանակուած ժամերով, այլ ամէն դուրս խնայ յաճախ կ'աշխատեցնեն տղաքը և դպրոցին բարոյական և նիւթական բարեւոյն համար ալ հոգածութիւն մը ցոյց կուտան, որու իբր պայտքոյց կրնանք յիշատակել Միլլիթայան էֆ.ի 50 անդր ոսկւոյ նուէրը, նոյնպէս ուրիշ գանձաւոր նուէրներ, այս ամբիւ կրկնելով մը որոշուած քանակ չնորհակարութիւնները որքան ոգին ներխառնուեց, նոյնքան թելադրուեց:

Շնորհակալութեան քաղցր պարտք կը ծանրանայ նաև հանդէպ քաղաքիս հայ առաջնակարգ արուեստագէտներէն Տիար Սարգիս Կաղապալանի և Տիար Սարգիս Մարտիրոսյանի, որոնց առաջինը տարին ի վեր կատարեալ անձնուրիշութեամբ կ'ուսուցանէ փորագրութեան նուրբ արուեստը և հասուցած է աշակերտներ որոնք ի վիճակին են պատուաւորապէս վստակելու իրենց ապրուստը: Նոյնպէս Տիար Մ. թիկեան, նոյնքան անձնուրիշութեամբ, այս տարի սկսած է աւանդել վիճագրութեան կարեւոր արուեստը և վստահ եմք որ ինքն ալ, յաջորդ տարիներու մէջ, իրաւունք պիտի ունենայ հասուցած աշակերտներով պարծելու:

Ահա՛, սիրելիք, վերջացող տարին մէջ ունեցած վիճակին:

Յառաջիկայ տարի, ինչպէս ըսեցք, պիտի ունենանք Ծրդ դասարանն ալ, ու

ըսեալ ժամանակէն ծրագրիր շատ աւելի բարձր պիտի ըլլայ և որու համար պիտի ջանաւորուես ինքեզ քաղաքացիներ մեզ ալ, որ պէտքի այս ամենակարեւոր ձեռքի ալ, գիտութեանց ճիշդին հետ համապատասխան վրայ գտնուի: Այս դասարանին մէջ նոյնպէս ուժ պիտի տրուի առեւտրական գիտելեաց և թղթակցութեան, և եթէ Աստուած ղեզ է ժամանակս ներքէ, ես ալ խոստացած եմ աւանդել օրէնսգիտութեան դասերը (խանդավառ ծափեր):

Ձեր առջ ծափերը ցոյց կուտան ձեր ուրախութիւնը ու գոհակութիւնը, որովհետեւ վարժագոյն բաները միայն ցոյց տուի ձեզ ցարդ, Բայց զժառանգաբար այս տարի մեր վարժերն ալ առանց փութի չեղան: Այնպիսի կուգիմ Շրջաւորներ, որու չորս տղայոց տխուր համբաւը ի հարկէ ամենք ալ լսեցիք: Դժբաղյաբար ատենցէ երկուքը, տակաւին երկուքը որ առաջ, բարձրութիւն խոստովանեցին իրենց ինքնաշնորհը, զորիկ ատեն, փողոցին մէջ, իրենց Տեօթիկին վրայ յարձակուած ընկու եղկին հերոսութիւնը գործելով: Ի հարկէ հարկ եղած օրինական հետապնդումը պիտի ըլլայ այդ երկուքին դէմ, (նոյն ծափահարութիւն եղած ըլլալով, Ա. առաջնորդ Ս. Հայրը խորապէս յուզուած կեցուց ծափահարութիւնները և ըսաւ.) Այն, ո՛չ սիրելիք, մի ծափահարէք որ այդ խեղճ, այդ մոլորեալ տղոց դէմ օրինական հետապնդում պիտի կատարուի, ալ մեղքիցէ՛ք, լաճէ՛ք այդ զժառանգ տղոց վրայ որ այն ատեն ձեռք մոլորուելու ու աշխատելու են, որ Աստուած մի՛ արասցէ թերեւ վաղը ռեալիզմներ ալ դառնան: Այո՛, ի հարկէ օրինական հետապնդում, ներք պիտի կատարուին այդ երկուքը զժառանգ տղոց դէմ, ո՛չ թէ զիրենք պատժելու համար, —ինչ յայտնա՛ք ունին խեղճ տղաքը, որոնք ապահովաբար շատ չոր նորհեցով մարդեր պիտի ըլլաին առանց իրենց եղած առօրեայ թունալից թելադրութեանց—, ալ հման ամենատարբեր դէպքերու կրկնութիւն առաջը առնելու համար: Ո՛վ սիրելիք, մաղթենք ի բոլոր սրտէ՛ք, որ Աստուած սիրտ և խիղճ պարգևէ այնպիսեաց, որոնց կարծես ուրիշ է քանզի այս յարկը և փնտցնել այս երկտարաբանութիւնը: Ամէն պարագայի մէջ թող Աստուած տեսնէ այսպիսեաց դատաստանը:

Եթեմիտիդ դատարանէն քանի մը մոլորեալներու տխուր ընթացքին փոխան ամենամեծ միջոցաւորութիւն եղաւ ամենուս համար Ութերորդի բոլոր տղոց տնկար ընթացքը, որ կատարեալապէս օրինակի կ'աշխատեցաւ: Եւ արդարեւ, ուսուցչի ղեկի տակ վարժագոյններու այս զատուականագոյն տղաք, ամբողջ տարուան ընթացքին մէջ, ցոյց տուին սրտի և հոգիի այնպիսի գերազանց ազնուութիւն մը, որու համար այսօր հպարտ կըզգանք ինքզինքնին, և որու շարունակ գովեալը կը լսենք ոչ միայն իրենց հայրազգի ուսուցչներէն այլ և Ֆրանսացի և թուրք ուսուցչներէն, որոնք քանի քանի առիթներու մէջ իրանցումով յայտարարած են ինչ իրենք այս աստիճանի ազնիւ, քաղաքավար, աշխատասէր դասարանի մը գեղե

չին հանդիպած: Ութերորդի մեր սիրելի զաւակաց ամէն գովեալի աբժանի այս ընթացքը անոր համար մանաւանդ մը — խիթարական էր, որ իրենք, իբր վարժարանի բարձրագոյն կարգի աշակերտներ, աւելի չափահաս և խելահաս ըլլալով, իրենց ընթացքը և զգացումը շատ աւելի նշանակալից և արժէքաւոր կըլլար մեզ համար, քան իրենց քանի մը մոլորեալ կրտսերներուն դժգոհ և ըմբոստ վարմունքը:

Առաջնորդ Ս. Հայրը ի վերջոյ Հոգիք, սիրեալից շնորհաւարտութիւններու դատարանով, խորապէս յուզեալ չեղեցիք ըսաւ:

Ինչ առաջ արցունքոտ աչքերով հրաժեշտ առիթ մեզէ, մեզ ալ լացնելով, Բայց ատենք ուրիշութեան արցունքներ էին: Դուք սրտի անպատեւ գոհուեալութիւնն ունէք, ձեր դպրոցականի չըլանը յաջող կերպով և արդիւնաւորապէս բոլորած ըլլալու: Մենք ալ երջանիկ ենք, ձեզի պէս չըլանաւարտուողներ Ազգին նուիրելու: Ձեր տրամախոսութեան մէջ կը փառաբանէք բարութիւնը, ազնուութիւնը, աշխատասիրութիւնը և իրարու կը խոստանայիք ձեր բովանդակ կեանքին մէջ, բարի, ազնիւ, առաքինի աշխատասէր ըլլալ: Ասոր վստահ եմ ես, իմ սիրական աղջիկներս, քանի որ դուք սնաք ձեր խանդակաթ Տեսչութիւն շտաբած բարոյականի վսեմ դասերով: Սիրեցէք և մի՛ մոռնաք այս նուիրական յարկը, ուր ձեր կեանքի ամենին մասաղ և անմեղ տարիները անցուցիք և ուր գուրգուրանօք սիրուեցաք: Ինչ տալիքի և զիրքի ալ հասնէք, թող ձեր մտքին ու սրտին մէջ, միշտ քաղցր ըլլայ անոր յիշատակը: Կը մաղթեմ որ ինչ յաջողութիւն և երջանկութիւն որ ունեցէք դպրոցի մէջ, նոյնը և վայելէք դպրոցէն դուրս ալ: Երթաք բարեաւ: Աստուած հետեւնիդ:

ՄԱՄՈՒԼ

ԱՆԱՏՈՂՈՒ Իր Պալատները եւ մննք խորագրով խմբագրականին մէջ խօսելով Անգլիոյ արտաքին գործոց նախարար, Սըր. Է. Կրէյի յայտարարութեանց վրայ ի մէջ այլոց հետեւեալ կը գրէ.

«Եթէ Անգլիա կը կարծէ որ մեք Միտիա-Էնոս պայմանագրական գիծէն անդին չպիտի անցնինք չխոնգարելու համար պալատներու հաւասարակշիւութիւնը, չարաչար կը սխալի:

«Այո՛, տարակոյս չկայ, որ եթէ մեք Միտիա-Էնոս գիծէն անդին անցնինք ու Եւրոպական Թուրքիան ետ առնելու սչ խառնեք գործերը նորէն ուրիշ գոյնի, ուրիշ կաղապարի մը մէջ կը մտնեն: Բայց մեզի ինչ համար:

«Մեզի համար այլեւ եթէ կուզէ աշխարհ տակն ու վրայի գալ, Հարկաւ ուսր բարոյական ու նիւթական պատասխանատուութիւնը մեզի չէ որ անկէ:

«Մենք վերջին պատերազմին երեսէն անաւել թշուառութիւններու մատուցեցանք որ ասկէ աւելին արդիւնքի տեսակէտով մեզի համար նշանակութիւնէ զուրկ է:

«Իրաց ներկայ վիճակին, ուր յայտ

կայ մեր կորսնցուցածներէն գէթ մէկ մասը ձեռք բերելու Եւրոպա ուզէ չուզէ պիտի խորհի թէ ձեռքերնիս կապած մեր հանդիսատես մնալը խելքի դէմ և անխմաստ գործ է:

«Մենք չենք հաւատարմոր մեր Էմիլ-Նէի վրայ քալել արդիւրոյ ոյժ մը գոյութիւն ունի: Պուկարին վաղեմի ռուսկամ Անգլիոյ մեզի խոչընդոտ հանդիսատես համարձակելը՝ կարելի բան մը չենք նկատեր:

«Մենք այսօր, կարեւորութիւն չտալով այս ըսի-ըսանքներուն մէկ բանի կեղծութեանը եւ մեր ուշադրութիւնը, այն է Դաւալան գրաւող Յունաստանը օգնութեան կոչելով՝ Էմիլ-Նէի վրայ քալել և զայն գրաւելով Եւրոպան կատարուած իրողութեան մը առջև դնել:

«Ինչ, Ռուսական բնաւ առնելիք ու տալիք մը չունենալով, պատերազմ չի հռչակելով կը համարձակի Պուկարիոյ վրայ քալել, մենք ինչ թէուեթեամբ պիտի զրկուինք մեր արդար դատը պաշտպանելու և կորսնցուցած հողերնուս գոնէ կարեւոր մէկ մասը ետ առնուելու իրաւունքէն:

«Այ հիմա Եւրոպա կարծենք չի կըրնար ըսել «պէտք է խեղճ քրիստոնեաները թուրքին հարստահարութեանէն, թուրքին բարբարոսութեանէն, թուրքին լուծէն ազատել»: Վասնզի եթէ հիմա կայ մէկը որ քրիստոնեաները պոսպանի, մարդասպան ու վայրագ հրոստիւմեմբներուն ձեռքէն պիտի ազատէ, այն ալ թուրքն է:

«Յառաջ, յառաջ, Օսմ. բանակ, Վրէժի օրուան մէջ կը գտնուիս:

ԱԶԳԱՅԻՆ ԱՆՑՈՒՂԱՐԱ

Հ. Ն. Ս. Գ. Ի. Բ.

Կ. ՊՈԼԻՍ, 4 Յուլիս. — Այսօր Հայոց մէջ միջադէպեր պատահեցան:

Մ. Ս. Ս. Այս կարճ հեռագիրը չի բերնորոշել թէ Պոլիս թէ հայուր կամ գաւառները պատահած են այդ միջադէպերը, և թէ ինչ բնութիւն ունին անոնք: Մինչև մեր թերթին մամուլը դրուելու անհամբեր նոր և լուսաբանող հեռագրի կրպակները:

—Առաջնորդ Ս. Հայրը վաղը ոտաւոտ վերի Մանիսա կը մեկնի: տեղւոյն առկախ խնդիրները կարգադրելու: Կիրակի առաւօտ պիտի պատարագէ ու քարոզէ և Երկուշաբթի երեկոյ վերադառնալ իզմիր:

—Ազգ. Հիւանդանոցի Տնօրէն Տօթթ. Փէշտիմալեան էֆ. գրով մը կը խնդրէ մեզէ, որպէսզի հիւանդապահ մը մասին գրառենք միջոցաւ դիտողութիւն ընողները հրաւիրենք ներկայանալ իրեն և տալ հարկ եղած բացատրութիւնները որպէսզի ըստ այնմ քննութիւն կատարելով զարժանը տնօրինէ, կը յուսանք որ բողոքարկուենք, եթէ իրօք լուրջ դիտողութիւններ և փաստեր ունին, կը ներկայանան Տեսչութեան և կուտան հարկ եղած բացատրութիւնները:

—Ուսումն. Ուրիշորդը երէկ երկուրոր շարժական նիւտը գումարեց ատենապետութեամբ Նազարէթ էֆ. Ներսէսեանի և զբաղեցու յառաջիկայ տարուան զըզբողական կարգադրութիւններով:

—Տնտեսական Ուրիշորդն ևս իր չա-

դրած ամբօխին մէջէն կանցնէր:

Մօրվէր և իր արքանականները խուճով իրեն հետեցան: Բարտաեան և Մարիյեաք օգուտ քողեցին այս անյուսալի յապագութեն իրենց դաշտները պատեանը զնկու և սուրը ձեռքը առնելու:

Բարտաեան չի հարցուց թէ ինչու համար Մօրվէր այս ժողովրդին մէջ կը գըտնուէր և ինչ գործի համար ազնուականներէ ընկերացած էր որոքմէ քանիքները ճանչցաւ, Դաթէրին թագուհիին սիրելիները:

—Ուշադրութիւն, ըսաւ Մարիյեաքի, սհա խուճը... Տեսէք ձայն կողմը: այս դռնաքիւն տակի որմնակները:

—Կը տեսնեմ, ըսաւ Մարիյեաք որ իր սուրին մայրուրը այս յարձակողներէն մէկուն կ'սպառնար:

—Մէկ ոստոււով հոն երթանք. Հոն կ'ընանք դիմադրել... Ուշադրութիւն:

—Այո:

Երկու բարեկամները միասին յառաջ նետուեցան, կրկին ոտնու մը պայթեցան:

“ԳԼԵԽԱ” ԵՆԵՐԾՈՅԸ 156

ՄԻՇԷԼ ԶԷԼԱՔՈ

ԲԱՐՏԱԵԱՆՆԵՐԸ

ՍԻՐՈՑ ԴԻԻՑԱԶՆԵՐԳՈՒԹԻՒՆԸ

Պ. Գ.

ՈՒՐ ՄՕՐՎԷՐ ԿԱՐԵԻՈՐ ԴԵՐ ՄԵ ԿԻ ԿԱՏԱՐԷ

Երկու երիտասարդները որ շարունակեցին յառաջանալ մինչև որ վսեմի դրան առջև գտնուեցան, մարդիկներու միջև որոնցմէ ոմանք օրհնեցութիւններ կը հնչեցունէին. ուրիշներ, ինչպէս ցնորք մը մէջ, իրար կը գրկէին առանց ձանձաղու, խաչ կը հանէին և կուրծքերնին կը զարնէին: Յետոյ բոլոր այս ժողովուրդը ծուկի եկաւ, մինչդեռ Մարիյեաք և Բարտաեան ոտքի կը մնային: Այս վայրկեանին է որ ձայն մը պո-

ռաց:

—Ահա երկու հատ...

Բարտաեան անմիջապէս ձանձաղ Մօրվէրը որ մասնաւորապէս զինք կը ցուցնէր: Մօրվէր տանընդին չափ ազնուականներէ չըլանաւորուած էր որոնք զինք իբր իրենց պիտի կընդունէին: Իր մէջ նշանով, սուրբը ձեռքին ապօրին վրայ խոյսցան:

—Ճամբայ, ճամբայ, կը պոռպոռային ազնուականները փորձելով մինչև իրենց զոհերուն հասնել:

Բայց այս ամբօխին իւրաքանչիւրը, կը փափաքէր ինքզինք ցոյց տալ: Ահա ինչու համար ամբօխը չի բացուեցաւ, ինքը կուրծք պահեն իրենց հիւնօտները որ, զայնոր ձեռքին անխաթ, իրենց կերպարանքով կը զսպէին զիրենք չըլանաւոր կատարողները:

Այս անըմբռնելի վայրկեանին էր որ չղթայագերծուած բազմութիւնը աղաղակներով կը գրգռուի արեւնի թափելէ առաջ...

Երկու երիտասարդները անարկ մը փոխանակեցին, կարծես կ'ընէին:

—Հոս պիտի մեռնինք, բայց ինչ է առաջ, քանի մը հատ պիտի սպաննենք:

—Սպաննէ, սպաննէ, կը պոռպոռայ Մօրվէր: Հիւնընները զէպի կախաղան: Ամբօխ մեծ փոթորիկ մը տեղի ունեցաւ հազարաւոր բռնեցքներ վեր բարձրացան...

Բայց այս վայրկեանին, իբր թէ մեծ չունչ մը այս կատաղութիւնը մեղմացնէր, ամբօխը ծուկի եկաւ պոռալով:

—Հրա՛ջ... Ահա սուրբը...

Ուրբը, եղբայր Հիւնըն էր որ, վսեմի դուռը բանալով և արքանիէն փախչելով, կերէր, թեւերը բացած, կարմրազէմ, և Բարտաեան ապստը նըշմարելով, զէպի անոր կուգար, աչքերը արցունքոտած, ի իշատակ անհամար չիչերուն զորս Բարտաեան չնորհուած էր իրեն ի Տըվիներ:

—Այս յարգելի ասպետը: Այս սիրելի բարեկամը, կը կոկամար Աբբան որ ծնա-

ՄԵԾ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆԻՔ
ՅԵՓՈՆ ԻՓԼԻՔԵԱՆ
ԱՅԻ ԵՕՐԿԻ ՓՈՂՈՑ

ՃԱՇԱԿԱՌՈՐ,

ՏՈԿՈՒՆ,

ԱժԱՆ

Ամէն շաբաթ նորածնութեան համեմատ ապրանքներու ճոխ զանազանութիւն մը կ'ստանանք:

Շաբաթ օրերն մասնաւոր տեսակներու վրայ 20% զեղչ, երկուշաբթի օրեր, ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆ

ՔԱՆԻ մը օր առաջ Աքսարի Թէոդոս Սիրողուի հիւղակէն հրդեհ ծագելով քիչ ժամանակամիջոցի մը մէջ մոխիր դարձեց զայն ինչպէս նաև յարակից երկու ուրիշներ:

Այս հրդեհի առեւն Թէոդոսի մայրը Լ. րինին և չորս տարուան աղջիկը իրենց մարմինոյն զոհաբերեցին մասերուն վրայ կառուցուող տաճարին ստացան:

ԿՈՒՍԱՆԻՍԻՍԻՍԻՍԻՍ պաշտօնաթիւթ «Այտըն» այսօրուէն կը սկսի իր հրատարակութիւնը:

ԳՈՐԾԷՂԻՈՅԻ Բ. Գոմիսէր Մէնմէտ Թէվֆիք էֆ. պաշտօնէն հրաժարելով առևտրական ասպարէզը մտաւ:

ՆԱԽԸՆԹԱՑ գիշեր ժամը 11ին Արտեմիս Բաղնիքին մօտերը գտնուող գործարանէ մը հրդեհ ծագեցաւ:

ՅՈՒՆ մը Բոլիքարցան Տիմուրաթիս անուն, Այ. Նիքոլայի կողմերը առջի օր իր ազգակիցներէն մէկուն հետ վէճի բռնուելով զանակով վիրաւորուեցաւ անկէ:

ԶՈՐԵՔԵԱՐԹԻ երեկոյ կիֆրէի «Մաղտա» շրջանաւոր քաղաքս ժամանեց Սէրէզի Մետրապօլիտարանին նախասրկաւազ Տ. Վասիլիոս, որ շահեկան մատրաւանութիւններ տուաւ պուլկարներու վայրագութեանց մասին:

ՎԵՐՋԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Կ. ՊՈԼԻՍ, 4 ՅՈՒԼԻՍ

«Թալմա» կը ծանուցանէ թէ Պուլկարիա Ռուսիոյ կողմէն առաջարկուած խաղաղութեան պայմանները կընդունին:

Այս պայմանները, ըստ Լոնտօնիան նոյն լրագրին, կը կայանան՝ Մակեդոնիան հելլենո-սերպ իրաւասութիւններուն յարմարեցնելու, և Թոնիս-քոս-Պալիք սահմանագիծը Ռուսիոյ թողելու մէջ:

ՍՈՓԻՅԱՅԻՆ հասած հեռագրիները կը ծանուցանեն որ Մ. Տանէֆ նորէն իր հրաժարականը տուած է:

Հելլենները վերջնապէս գրաւելով Սէրէզը, միւսխիմաններուն վերադարձուցած են քաղաքին Օրթոքոսի կողմէն մեծ մղկիթը, զոր Պուլկարները պահ մը եկեղեցիի վերածած էին:

Սէրէզի գիւղերուական հելլեն հրամանատարը նոյնպէս այս քաղաքին կառավարի կարգած է տեղացի իսլամ մը:

Պուլկարէն կը հեռագրեն որ Կարօլ թագաւորը մայրաքաղաքէն ուղևորական բանակատեղին մեկնեցաւ:

Այսօր քաղաքէն քննիչ մասնախումբ մը մեկնեցաւ զէպի Ռոտօսթօ:

Հելլենո-սերպ բանակները կը շարունակեն հալածել պուլկար զօրքը որ ստիպուեցան լքել Քոնզան:

Ծնցէր, ուսերու սաստիկ օրօրումով մը կը ցրուէր, ամբողջ կը վերակազմուէր, զինք կը ճնշէր, ասպետը կը քշէր զայն, անոր հետ կը գալարուէր, ոտքի կելլէր, խածնելով, երկու բռունցքներով զսրնելով երկու լծակներու նման, արիւնթաթախ մարդիկ բոլորեալ կիսալին, սոսալի ոռնուիները կը պայթէին ամբոխին մէջ, մինչդեռ իրեն կապուած կատաղի խուճը կը կռուէր վայրագ լուծեան մը մէջ:

Դրեթէ խեղդուած, զէմքը և բերանը արիւնոտ, Բարտանան, ահարկու, մարդկային ուղիղը կը ցնցէր, ինչպէս բռնուած վարացը կրնայ տարողնել փոսակը:

Պապոտ և կարճ շունչով մը կը չնչնէր: —Այգերուն առջի մէջ մը կը ծածուէր: Այլևս ոչ մէկ բանի կը մտածէր...

Ոչինչ այլ միայն Մօրվէրի հասնիլ որ տաս քայլ հեռուն գործողութեան կը հրաժարէր, զայն բռնելու և մեռնիլ առաջ խեղդուել համար:

(Շարունակելի)

—Սերպիոյ, Յունաստանի և Դարաստաղի վարչապետները Նիշի մէջ իրարու հանդիպելով համաձայնեցան զինադադար մը ընդունիլ՝ պայմաններու տակ:

—Կը ծանուցանեն թէ Սերպիոյ և Պուլկարիոյ միջև թշնամութիւնները, ի մասին երկու երկիրներու սահմանագրութիւններուն կախակալուած են:

ԽՄԲ. ԱՂԴ

Թերթիս բաժանորդներու ցրուիլը փոխուած ըլլալով, այն բաժանորդներն որոնք օրին չեն ստանար իրենց թերթերը կ'իսկողուի տեղեկացնել խմբագրատունս:

ՀԵՌԱԳԻՐ

Կ. ՊՈԼԻՍ. 4 ՅՈՒԼԻՍ.— Սօֆիայէն ծանուցուածին համեմատ, պուլկարական կառավարութիւնը ընդունած է օսմ. կառավարութեան յանձնել թիւթիւքարն և Պալլըքը:

ՆՈՅՆ.— Սօֆիայէն հասած այսօրուան հեռագրիները կը ծանուցանեն, թէ Պուլկարիոյ վարչապետ Պ. Տանէֆ վերջնականապէս մատուցած է իր հրաժարականը:

ՆՈՅՆ.— Պուլկարէն հասած հեռագրիները կիսաջնեն թէ իշթիպէն անդին Բիւսթիլիտիլի մօտ կատարուած ճակատամարտին, միացեալ հելլենո սերպ զօրքերը ցրուեցան լրած են պուլկարական բանակը զանոնք խուճապի մատնելով: (Մ. Խ. Այս լուրը առջի օր Աթէնքէն տրուած էր արդէն):

ԱԹԷՆԻՔ.— Հելլեն բանակը կը հալածէ Պուլկարները անցնելով Պուլկարիոյ հին սահմանները զէպի Տուքիցա, Պուլկարները չարունակ կը փախնին:

ՆՈՅՆ.— Երէկ Ալիսգարաղիի և Բրալօլայի մօտ ծ ժամ տեղի յախառ ճակատամարտին վրայ Տրաման զրաւուեցաւ:

Թշնամին թողուց 70 կառք, լեցուն կողոպտուած ապրանքներով որոնք Մետրապօլիտին ձեռքով իրաւատէրներուն յանձնուեցան:

ՆՈՅՆ.— Պուլկար զօրքերը վանել վերջ օսմանեան բանակը գրաւեց Էնոս-Միտիա գիծը:

ՀՆՈՐՀԱԿԱԼԻՔ

Հրապարակաւ շնորհակալութիւնս կը յայտնեմ իզմիրի մէջ բնակող Պ. Սրուանդ Նալպանդեանի, որ իբր նաւային գործակալ և ճամբորդ—զաղթականներու հոգ տանող անձ մը ընդհանուրի համակրութեան ու երախտագիտութեանը արժանացած է:

Իբրեւ կատարելապէս անչափանդիր անհատ մը իր գործունէութեանց մէջ Պ. Նալպանդեան ոչ միայն սովորական աշխատանքներու պէս զաղթականները կողոպտելու ետեւ եղած չէ երբէք, այլ և յաճախ իր քսակէն զոհած է հայ կարօտ ճամբորդները նեղութենէ ազատելու համար, որուն շատ իրողութիւններ կրնամ իբր փաստ բերել:

Կը յանձնարարեմ բոլոր հայ ուղեւորները վստահօրէն դիմել Պ. Նալպանդեանին:

(Մ.)
Յիւզէօ Երազանքով
(Ասրաբէզ) ՅՈՒԼ. ԹԱՇՃԱՆ

Ի ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆԻՔ
ԵՓՐԱՏԵԱՆ ԸՆԿ. Նպարաւաճառատունը.— Բէյթիտէ փողոցի թիւ 105 (Հիւանդանոցի անկիւնը), — իր սարդը պարունակած ապրանքներով, փափաքողք կրնան դիմել ինչեւ խանութը մանրամասնութեանց տեղեկանալու համար:

թական նիւտը գումարեց և օրակարար ընթացիկ խնդիրներու կարգադրուէնէն զատ զբաղեցաւ գլխաւորաբար ռուսացական ամսաթոյնակներու խնդրով: Երազանքի պատճառաւ, ցարդ կարելի չէր ըստուցչաց Մալիսի ամսականները տարել, և ռուսացիները, մանաւանդ որ թոշակ ստացողները, տարապայման եղութեան մէջ, գրեթէ ամէն օր հոսկէ մէկ քանի ութնոցի փոխառութիւններու ստիպուած են: Տեսեսական խորհուրդը խորին ցաւ զգալով այս մասին նոյնպէս նկատելով որ էմլաքի 400 ոսկի պարտք կայ վճարելիք, կը լսենք թէ ռադրութիւն ունի 5-6 ամսուան համար փոխառութիւն մը ընել: Մեր կարծիքով ուրիշ միջոց չիկայ, տպագրութեան փոխառութիւն մը անհրաժեշտ է մանաւանդ ռուսացչաց Մալիս և լեւիս ամսականները այլևս առանց ժաւնակ անցնելու վճարել խնդիր պարտք չէ: Ինքզ ռուսացիները որ իբր թէ քաջասի ամիսներու մէջ պիտի կազմուեն, պէտք չէ որ նիւթական տապալման հոգերով տուայտին:

—Դաւառ. Ժողովը հրաւիրուած է իստ գումարել այս հրեկոյ: Կը յուսանք, այսպէսով մեծամասնութիւն կը պօստայ անպատճառ: Օրակարգը նոյնն է. Երազանքի մերձիկներու անհատական ընտրութեանց, Վաստի երբ որ կարծիքի անհատականութիւնները վերջացած են, և արեւած օրինական խիստ բացօրոյ բացարձակութիւններով ամէն ոք համոզւած պարտքած է, որ փոքրամասնութեանը արտաքինութեանց վաւերացումը տեղի կուտայ Դաւառ. Ժողովոյ կողմէ, և այդ խտին չին կրնար հրաւիրուել ոչ վերջնականութեանը ոչ ալ չի վերընտրուածներ:

ՅԵՐԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՊԱՇՏՈՆԱԿԱՆ.— Ներքին գործոց նախարարութիւնը Յուլիս 2 թուականի հետեւի հեռագիրը լրկուած է կուսակալութեան:

«Պատերազմական նախարարութիւնն իրողին համեմատ Զաթալայէն ու Պուլկարէն յառաջացող օսմ. զօրքը երէկ ևս արունակելով իր շարժումները վերադառնաց Զօրու, Ելէրի և Թէքիրսաղ քաղաքները: Պուլկարական զօրամասերը կը քաշուին:»

ՅՈՒՆԱԼ նախարարութիւնը կուսապետութիւնէս մանրամասն տեղեկագիր տուած է նահանգին մէջ գտնուող մակերդացի գաղթականներու մասին: Նոյնպէս յանձնարարած է որ անոնց գետին տրուի ինչպէս նախ արհեստաւորներուն զօրքի, և ներսերը զրկուածներուն համար ոչ բնակութիւններ չիտուեն:

Վերջին անգամ հասնող գաղթականներէն նախընթաց օր Այսուրն 11 էօ-Նոյմիլ 3 և Պանտըրմա 8 հոգի զրկուեցաւ:

Նիֆի կառավարիչ նշանակուեցաւ Պօրթուի նախորդ կառավարիչ Ակեան զի որ այժմ հոն ժամանելով իր պարտականութեան զլուխն անցած է:

Երկու ամենէ յառաջացողները ինկան:

Այն ատեն, Մարիեաք, ցոյց տրուած քրթողութեան հնազանդելով, զէպի որ մակիւնը նետուեցաւ, սուրով ճամբայ բախւով. ամբողջ աղաղակներով բացուեցաւ: Երբ Մարիեաք իր տեղը հասաւ, նշմարեց թէ առանձին էր, ուղեց նախաւ, բայց իր առջև կար, մեծ, անանցանելի պատ մը...

—Բարտանան, մոռնից ան: Եւ զլուսը ծածկեց անի պարիսպին մէջ նետուեցաւ:

Այս վայրկեանին, ետեւէն բռնուեցաւ, անդամաւորուեցաւ, տեղադրիլ շարժուած մը ընելու, վանքին մէջ տարուեցաւ:

Դալով ասպետին, ահա ինչ որ պատահեցաւ:

Լիւպէն իր մօտ հասած վայրկեանին, պիտականներէն մին որ Մօրվէրի կրնէր վրայցէր սուրի ծայրով հարուած մը տուաւ իրեն, Այն ատեն յառաջ նետուեցաւ և ուղիղ հարուածով մը իր թշնա-

* Սիլիսարի և Պօչայի կառավարչութեան քարտուղարները Նոման և Ալի Րիզս էֆ. ներք պաշտօնի փոխանակութիւն ունեցան:

«Թիւրք» թերթը Տանէֆի «Պուլկարները անյաջողութենէ անյաջողութիւն կը գլորին» խօսքին վրայ կ'աւելցէ. «Աստուած տայ աւելի գէշ լլլաք»:

ՈՒՐԼԱՅԻ կառավարիչ պաշտօնապէս կը ծանուցանէ կուսակալութեան թէ քանի մը շաբաթ առաջ այդ կառավարչութեան մէջ ճարակած պաճարախոր բուրովին անհետած է:

ԵՐԵՎԱՆԻ «Քէօլիւ» լեւելով այն հեռագրաւորին վրայ, որու համեմատ Պուլկարները Էտիրէն պարպած են բառ առ բառ այսպէս գրած է.

«Այս լուրը մեծ նշանակութիւն ունի: Պուլկարները պարպելով Էտիրէն, այն Էտիրէնը որուն աչք ունին թէ հելլենները և թէ թուրքերը, կը հրաւիրեն որ այս երկուքէն մէկուն կամ միւսին զօրքը ջանալ գրաւել այդ քաղաքը: Պուլկարիոյ այս ընթացքը պարզապէս ընդհարում մը կ'ենթադրէ Յունաստանի և Թուրքիոյ զօրաց միջև:

ՈՒՐԼԱՅԻ Բարձրագոյն վարչութեան որոշումով, Պիրէնէն եկողները օսմանեան առաջին նաւահանգիստը հասնելուն բժշկական քննութիւն պիտի կրեն: Բժշկական այս քննութեան առաջին անգամ ենթարկուեցաւ նախընթաց օր Պիրէնէն Իզմիր նաւարկող Մէսաթըրիի «Օքսոս» շոգենաւը:

ԳՈՒՐԱՏԱՅԻՆ հետեւալը կը գրեն.— Երեքշաբթի Կայսերոսի գետաբերանին մօտ, Եփեսոսի ձորին մէջ, փոքր առաւգաստանաւ մը խուզարկելով մէջէն զտնուեցաւ 858 հազարակրամ մաքսանենգեալ ծխախոտ որ և գրաւուեցաւ:

Այս գրաւումը կատարուեցաւ Ռէժիի մակոյններուն կողմէ և Դաւառայի Ռէժիի անօրէն Պ. Սօրկիոս Տավուլարի անխոնջ ջանքերուն շնորհիւ, որ ասկէ քանի մը օր առաջ ալ յաջողեցաւ 40 հազարակրամի չափ մաքսանենգեալ ծխախոտ գրաւել:

Մաքսանենգերը յաջողեցան փախիլ իսկ առաջաստանաւը քաղաքին նաւահանգիստը բերուեցաւ Ռէժիի հաշոյն ծախուելու համար:

ԱՌՋԻ օր Կ. Պոլսէն և Միտիլիէն մեր նաւահանգիստը ժամանող «Լուսայիլէ» նաւուն մէջ կը գտնուէր հելլեն զինուորական սպայ և փոխ գնդապետ Մ. Մուսթաքիս որ գործով Աթէնք կը մեկնի: Այս սպան, զինքը տեսնելու համար նաւը գաղթիներուն ըսած է թէ Միտիլիի մէջ գտնուող հելլեն բոլոր զինուորները Սէլանիկ փոխադրուած են, ուր բնիկներէ կազմուած և հելլեն սպաներու և ենթասպաներու զինակարութեանը կազմուած տեղական զինուորները քաղաքին անդորրութիւնը ապահոված են:

ԱՌՋԻ օր Իզմիրէն Չէլմէ նաւարկող յունական «Վօրայիդիս» առաջաստանաւը, կուրմուկի կողմէ վայրենի մօտ, տիրող սաստիկ ալեկոծութեան պատճառաւ ընկղմեցաւ: Նաւապետ Կոնստանդին Բոլատոս և նաւաստի Տիմիդիոս Տոմուզիս, երկուքն ալ Չէլմէի, լողալով ազատեցան:

միին ուսէն թափ անցուց սուրբ Այն վայրկեանին ուր ոտքի կելլէր և պիտի նետուէր զէպի ուղեւորները որ Մարիեաքի ցուցուցած էր, Աբբան վրան նետուեցաւ և թեւերուն մէջ սեղմեց կրմ կմալով:

—Պուք էք ուրեմն... ահ... որքան երջանիկ եմ... եկէք խմենք...

Զօրաւոր ցնցումով մը, Բարտանան ազատեցաւ Աբբայէն որ գետին զատրուեցաւ մրմալով:

—Ապերախոր...

Այս վայրկեանին, հարկը բազուկներ ասպետին վրայ յարձակեցան. սուրը կըտրուեցաւ. մէկ վայրկեանի մէջ, հազուստները պատուեցան. ասպետը ուղեց դաշոյնը բռնել: Մօրվէր ստաւ գայի:

Այն ատեն աներեւակայի տեսարան մը տեսան:

Զինաթափ, արիւնթաթախ, ասպետը իր վրայ մարդկային կոյտ մը ունէր որ կայնատէր զինք ջախջախել:

Սե այս կոյտը, կը վերցնէր ան, կը

NATIONAL UNION SOCIETY LTD

PHOENIX ASSURANCE COMPANY LTD

ՀԱՍՏԱՏՈՒԱԾ ԼՕՆՏՈՆԻ ՄԷՋ 1782ԻՆ

Ընկերությունը ընդունվում էր արտակարգապես

պատկան, Գոյքերը կեն. աշխարհի է քան

Վաճառված է միևնույն աշխարհի վաճառականը համար աշխարհի քան

Այս հասկանալիությունը ընկերությունը կ'ապահովագրի հրդեհի դեմ շենքեր, ապրանք, կարասի, գործարաններ, կեն. նպատակաշար պայմաններով:

Ազգ. Ոսկի

15.000.000

88.000.000

ԾՈՎԱՅԻՆ ԴԻՏԻՂ

LIVERPOOL 11 DALE ST

PHOENIX OF LONDON

Այս ընկերությունը կ'ապահովագրի նշանակալի առևտրային ապրանքներ, ընդդեմ ծովային արկածներով:

Լիազոր ներկայացուցիչ Իզմիրի

Լ. ԵՒ Լ. ՎԱՐՊԵՏԵԱՆ

ԲԱՍՏԱԾ ԼՕՆՏՈՆԻ ՄԷՋ 1782ԻՆ

ԼԸ ՏԱՆԻՒՊ Ա ՎԻԵՆ

ԱՌՍՏ. ԿԱՅՍ. ԹԱԳ. ԱՌԱՋՆԱՇՆՈՐՇԵԱԼ
ԱՊԱՀՈՎԱԳՐ. ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ԱՆԱՆՈՒՆ ԸՆԿ. Հաստատվել է 1867 թ.

Առանձնապատուկ ձեռնարկ կայս. և Թագ. կառավ. հսկողությունով

Ցայսր իր Ապահովագրականությունը վճարած է	250,000,000 Ֆր.
Պահեստ ապահովված	50,000,000 »
Արժեք իր կալուածք	7,000,000 »
Դրամագլ. ամբողջական	3,000,000 »
Պահեստ կենսաբ. ճիւղին	35,000,000 »

Ընկերությունը կ'ապահովագրի.

Կենսաբ. վրայ ամեն տեսակ պայմաններով:

Որոշ. պայմանագրով կամ հատկապես մը վճարված

առևտրային կենսաբ. պայմաններով:

Սահմանափակված 30% առևտրային շահերով:

Օժիտի և խնայողական ապահովագրությունը:

Բոլորն ապահովված են ամեն նպատակներով և ամեն առևտրային շահերով:

Տեղեկություններ համար իմել ընդհ. գործակալներով:

ԲՈՒՅՈՒՄՔՆԵՆ ԵՒ ԱՆԻՐԻՔԷՂ

Քիչ քան քուզու օղու խան

Չիքապտուղի Անխարդախ Իւղ

ԲԵՐՆԻՆ ՀԱՄԸ ԳԻՑՈՂՆԵՐՈՒՆ ԵՒ ՍՏԱՄԻՓՍԵՆ ԱՌՈՂՋ ՊԱՀԵԼ ՈՒՋՈՂՆԵՐՈՒՆ

Իզմիրիք որ ամեն բանի մէջ փափկաճաշակ և բախնդիր են, ցաւ իսիրտ պարտիք ըսել թէ իրենց առողջութեան մասին անհոգ են, բացառութիւնները միայն յարգելով, բնաւ կերած իւղերուն ուղղութիւն չեն ընել, կարգ մը ծախուած քանակի և պէշտակի իւղերով խարդախուած ձէթ գործածելով իրենց ամեն թանկագին գոհարը, առողջութիւնը, վրայ կուտան, ամենն Նշակաւոր բժիշկները իսկ Այլալըքի ընտիր իւղը կը յանձնարարեն ձկան իւղի տեղ գործածել իբրեւ կազդուրիչ և բոլոր հիւանդութեանց միակ դարման, որքան ուրեմն պէտք է առնեն պիտոյից համար այդ իւղը գործածել քան վատառողջ և խաղախալ իւղերը, փորձեցէք անգամ մը և ինքնին պիտի գնահատէք իր առաւելութիւնները: Դործածեցէք զայն նոյն իսկ խմորեղէններու և այլ տեսակեղէններու մէջ որք շաւիսի իւղով կը պատրաստենք ցարդ:

Փետուեցէք Ազգ. Հիւանդանոցի ետև Ազնաւորեան փողոց Թիւ 7.

ՍԱՐԳԻՍ ԹՈՐՈՍԵԱՆԻ տունը:

125-103

ԼԵ ՔՐՈՎԵՆՍ ՌԵՒՆԻ

(LES PROVENCES REUNIS)

ԿԵԱՆՔԻ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Առաջնակարգ կենսաբ. ապահովագրական այս ընկերութիւնը շատ նպատակաւոր և շիւրջապատելի պայմաններով կ'ընդունի կենսաբ. ապահովագրութիւններ, յաճախորդին տալով ամեն տեսակ ապահովութիւն և գիւրութիւն:

Կրնայ մրցիլ աշխարհիս ամեն տեսակ կենսաբ. առաջնակարգ ապահովագրական ընկերութեանց հետ:

Աւելի մանրամասնութեանց համար պէտք զիմել Իզմիրի և շրջակայից ընդ. գործակալ:

ՍԱՀԱԿ ԿԻԼՊԵՆԿԵԱՆԻ

Բառած Նաղարէք Բիւ 5

ROYAL EXCHANGE ASSURANCE

ՌՈՅԱԼ ԵՔՉԵՆՃ

ՀՐԴԵՇԻ ԵՒ ԿԵՆԱՑ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Հիմնել է 1720 թ. Ի ԼՕՆՏՈՆ

Գոյք ընկերութեան

Վճարելով Ապահովագրականութիւնը:

ՀՐԴԵՇԻ ձԻՒՂ. — Ընկերութիւնը կ'ապահովագրի հրդեհի դեմ և ամեն կը

կալուածք, կարասիք, ապարանք, նպատակաւոր պայմաններով:

ԿԵՆԱՑԻ ձԻՒՂ. — Ընկերութիւնը նպատակաւոր պայմաններով կ'ապահովագրէ ամբողջ կենսաբ. առևտրային վրայ: Խառն ապահովագրութիւնը, Ընկերութեան ապահովագրութիւն են, և և: Աւելի մանրամասնութեանց համար գիւրդ:

Կ. Ռ. ՈՍԿԱՆԵԱՆԻ

Քիչ քան քուզու օղու խան

Ա. Ռ. 5.000,000

» » 42,000,000

Ա. ՌԻԹՅՈԼ ԵՒ ԸՆԿ

Բնդ. Գործակալ

ROYAL EXCHANGE ASSURANCE

BRANCHE-MARITIM

ETABLI A LONDRES

EN 1720

Ծովային Ապահովագրական Ընկ. Խիստ վառատուր պայմաններով: Մասնաւոր պաշտպանութեամբ մը ընկերութիւն կապաւոր պարտական կրակի արկածներ, 10 օրուար նոյն անժամով մը սփերանցներու (Docks մէջ ինչպէս յԱյլալըք նոյնպէս և գիւրաւոր տօքերու մէջ ինչպէս Մարսելի, Հաւիի Համպուրի են, և և:

Իզմիրի Ներկայացուցիչ

F. BLACKLER

ՏԻ ԿՐԵՇԱՄ

ԿԵԱՆՔԻ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ

ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Ի ԼՕՆՏՈՆ

ՀԱՍՏԱՏՈՒԱԾ 1848ԻՆ

Պատրաստ 1910 Դեկտ. 31ին

Օսմ. ոսկի 11,512,611

Առատաձեռն պայմաններ, Հաւատարմութիւն:

Ամեն տեսակ տեղեկութեանց համար

գիւրդ:

Ա. ՌԻԹՅՈԼ ԵՒ ԸՆԿ

Բնդ. Ներկայացուցիչ Այլալըքի

կուտակութեան

ՍՐՈՄԱԼԻՔՍ

ՏՕՔԹՈՐ ՍԱՏՔՍ ՔԱՐԼՈՒ

ԱՊԱՀՈՎ. ապահովում 98 0 0 այն բոլոր հիւանդութեանց համար որոնք Մտամոխի և աղիքներու կը վերադառնան, նոյն իսկ եթէ 30 տարի: Ի վեր անոնցմէ տառապողներ ըլլան: Մարտողութիւնը կը դիւրացնէ, արտաքին կը բանայ և յանձնարարուած ծերութեան և Ամերիկայի բժիշկներէն առողջացնելով ստամոքսի խիւթեր, փսխումներ, տղոց և չափահասներու փորնարութիւն, ստամոքսի ընդլայնում, Թճուած, չղայշութիւն և անմարտողութիւն:

ԳԼ ԾԱԽՈՒՐ ԲՈԼՈՐ զեղարանները:

= 5 Ֆր. ՇԻՇԸ =

Կեդրոնացնելով

ՏՐՈՒՆՈ ՍԱՐԿՈՒՆԱԹՅՈՒՆ

— Ինքնագործ —

ԱՐԱՍ ԽԱՆ - ԻԶՄԻՐ

ՍՏԱՄՈՔՍ ԵՒ ԱՂԻՔՆԵՐ